

Onduidelijkheid over geheimhouding tegenover BFT

Notarissen hoeven hun dossiers niet ter inzage te geven aan het Bureau Financieel Toezicht als dit BFT de naleving van de Wet MOT en Wid controleert. Dat bepaalde het gerechtshof Amsterdam op 25 oktober in een tuchtprocedure tegen drie notarissen.¹ Of advocaten dat nu ook niet hoeven, is niet duidelijk.

Lex van Almelo, journalist

Het BFT wil de cliëntdossiers kunnen inzien om te controleren of advocaten en notarissen zich houden aan de identificatie- en meldingsplicht uit de Wid en Wet MOT. Tegen drie Amsterdamse notarissen die dit weigerden, spande het BFT een tuchtprocedure aan. Daarin zei de Kamer van Toezicht begin dit jaar dat de notarissen tuchtrechtelijk niet laakbaar hebben gehandeld. Zij hebben namelijk eerst extern advies ingewonnen en hun beroepsorganisatie om een standpunt gevraagd. Bovendien waren

zij bereid de dossiers eventueel ter inzage te geven via de voorzitter van de Amsterdamse Ring van notarissen.

In hoger beroep heeft de notariskamer van het Amsterdamse hof de geheimhoudingsplicht van notarissen afgewogen tegen de verplichting uit de Algemene wet bestuursrecht om mee te werken met de toezichthouder. Het hof laat daarbij de geheimhouding het zwaarst wegen. Omdat men 'in het algemeen vertrouwen mag hebben in het notariaat', terwijl er bovendien mogelijkheden zijn om achteraf

Het is gezegd

De compagnons zijn trots genoeg om even de luiken te openen en de overwinning te vieren, maar de reputatie van gesloten oester is hun uiteindelijk meer waard. Journalist Pieter Elshout over de publicitaire attitude van De Brauw na de overname van ABN Amro, *Financieel Dagblad*, 19 oktober

Maar bij mijn huidige cliënten heb ik ook niets tegen hun daden, de drugssmokkel zelf. Die lokt de staat immers uit doordat de overheid weigert deze kwestie op een andere dan strafrechtelijke manier te regelen. *NRC Handelsblad* citeert de overleden Pieter Herman Bakker Schut, 16 oktober

Wat mij betreft zit u iedere avond in Nova (...) Als u de media maar geen informatie geeft die u níét aan de rechtbank geeft. Rechter R. Verpalen vindt dat verdachte Holleeder best zijn visie mag geven in de media, *Trouw*, 17 oktober

¹ www.rechtspraak.nl LJN BB6708.

Column

Matthijs Kaaks

Binnenkort zullen de arbeidsongeschiktheidsverzekeraars onderzoek doen naar de koffieconsumptie van advocaten. De stevige gebruiker die eerlijk aangeeft wat zijn of haar gemiddelde is, kan een premieverhoging verwachten. Sinds de koffiezetapparaten in de pantry's zijn vervangen door glimmende *fresh brew*-automaten (soms zelfs geïntegreerd in de kopieer- en printerunit), is de consumptie van *cafestol* sterk toegenomen. Dit stofje zit in ongefilterde koffie en leidt tot vervetting van het hart en verzuring van de hartspier, zo blijkt uit recent onderzoek. Vormde vroeger de *papercut* (vermijd zoveel mogelijk het eigenhandig openen van brieven) en meer recent vooral de hernia, de grootste bedreiging voor de gezondheid op de advocatenwerkvloer, nu is daar de koffieautomaat bijgekomen. *De Telegraaf* kopte afgelopen week daarom dramatisch: 'Automatenkoffie dodelijk'.

Cafestol met een klontje

Het effect van dit alarmerende nieuws op het klerkenbestaan kon wel eens groot zijn. De snorrende en brommende automaat is de warme schoot van kantoor. Sinds met de collega

twee deuren verder wordt *GEMÁILED*, is de pantry het meeting-point van de afdeling. Het loopje van het beeldscherm naar de koffieautomaat is naast de lunch vaak de enige onderbreking van de dag, zeker voor advocaten die vrijwel geen cliënten zien.

Wie dagelijks in zijn leaseauto naar kantoor rijdt, de hele dag in zijn stoel hangt en minimaal drie koppen *cafestol* nuttigt, zit in een risicogroep. Dat zat hij – laten we uitgaan van de mannelijke variant – natuurlijk al. Denk aan de hernia's waaronder vele advocaten gebukt gaan. De aangepaste stoel is inmiddels een vertrouwd kantoorbeeld. Naast de rug is nu ook het hart in de gevarenzone beland.

Voeding heeft binnen de balie nooit veel aandacht gehad. Het zou mij niet verbazen als advocaten bovengemiddelde consumenten zijn van rood vlees, pizza's en magnetronmaaltijden.

Er zijn kantoren die de koffiejuffrouw in ere gaan herstellen, met het nostalgische karretje met gefilterde koffie uit een grote metalen kan, rinkelend over de gang, maar dan wel in verpleegsteruniform met medische koffer om zo nu en dan het cholesterol en de bloeddruk te komen meten. Maak de balie weer gezond! Begin bij de koffie.

op te treden als een transactie in de openbaarheid komt en blijkt dat die ten onrechte niet is gemeld. Daarbij komt dat de controle op naleving van de Wet MOT en de Wid 'niet een zo zwaarwegend vereiste van algemeen belang' is dat daarvoor zonder wettelijke grondslag het beroepsgeheim kan worden beperkt. Anders wordt volgens het hof afbreuk gedaan aan het wezen van het beroepsgeheim, terwijl niet is gebleken dat het vragen van inzage in dossiers de enige mogelijkheid is om de juiste naleving van de genoemde wetten te verzekeren.

Steun in de rug

'Ik denk dat de uitspraak een stevige steun in de rug is van de advocatuur,' zegt advocaat Joost Italianer, die de drie notarissen bijstond. Gezien de algemene bewoordingen van de motivering, meent ook hoogleraar advocatuur Floris Bannier dat advocaten het BFT inzage kunnen weigeren in de dossiers van hun cliënten.

Directeur Folkert Winkel van het BFT is daar niet zo zeker van. In de motivering rept het hof namelijk over de mogelijkheid om de naleving achteraf te verzekeren. Winkel vermoedt dat het hof bedoelt dat het BFT op grond van de Wet op het notarisambt (Wna) bij de Kamer van Toezicht kan vragen een onderzoek in te stellen, dat het BFT dan kan worden toegewezen. Volgens Winkel bewandelt het Bureau deze Wna-route regelmatig met succes. Winkel: 'Op deze

manier stellen wij een aanzienlijk aantal vermoedelijke overtredingen van de Wid en de Wet MOT vast.' Voor de precieze cijfers verwijst Winkel naar het jaarverslag van het BFT.²

Omdat deze onderzoeksmogelijkheid tegenover advocaten ontbreekt, is het volgens Winkel geenszins vanzelfsprekend dat advocaten zich zonder meer op de uitspraak van het hof kunnen beroepen. 'De wetgever moet nu zorgen voor duidelijkheid, want efficiënt en effectief toezicht is op deze manier niet mogelijk,' zegt Winkel.

'Dit is zeer schadelijk en we beraden ons op de ontstane situatie. Duidelijk is dat het toezicht op deze manier niet goed kan functioneren,' zegt de woordvoerder van het ministerie van Financiën. Samen met het ministerie van Justitie werkt dit ministerie aan een wijziging van de wetgeving, die volgens Winkel zonder effectief toezicht niet voldoet aan de Europese witwasrichtlijn.

Procedure

Is het waar dat het BFT momenteel een procedure voert tegen een advocatenkantoor dat zich niet aan de Wid en Wet MOT heeft gehouden?

Folkert Winkel: 'Dat kan ik niet ontkennen. Maar meer wil ik er niet over zeggen.'

² Jaarrekening BFT sector Wid/MOT, www.bureaufn.nl